

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
АКАДЕМИЯ
1715 София, бул. "Ал. Малинов" № 1

Рег. № 4843 Екз. № ...
Дата 20.12 2013 г.

УТВЪРЖДАВАМ:
ВИД РЕКТОР НА
АКАДЕМИЯТА НА МВР:
Гл. инспектор,

(доц. д-р И. Великов)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

**ЗА ОБУЧЕНИЕ НА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ДОБРОВОЛНИ
ФОРМИРОВАНИЯ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ ИЛИ ОВЛАДЯВАНЕ
НА БЕДСТВИЯ, ПОЖАРИ И ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ И
ОТСТРАНЯВАНЕ НА ПОСЛЕДИЦИТЕ ОТ ТЯХ**

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНОТО ВРЕМЕ ПО МОДУЛИ

№ на модула	Наименование на модула	Форма на контрол	Хорариум		
			Всичко	Лекции	Упражнения
I.	Организация и управление	Изпит	40	38	2
II.	Пожарогасителна и спасителна дейност	Изпит	40	25	15
	Общо часове:		80	63	17

МОДУЛ I

“Общи въпроси на управлението на Доброволните Формирования”

ЦЕЛ: Запознаване с въпросите, засягащи организацията и управлението на ръководителите на доброволните формирования.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 40 учебни часа

ФОРМА НА КОНТРОЛ: изпит - тест

ОРГАНИЗАЦИЯ: участниците в един курс да бъдат максимум 16 човека

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ: мултимедия

МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА: Учебна зала

№	Наименование на темата	Съдържание на темата	Часове
1.	История на противопожарното и спасително дело в България	Възникване и развитие на противопожарното и спасителното дело в България до 1989 г.	1 лекция
2.	Организация на дейността на доброволните формирования	Ред за създаване на доброволните формирования. Подбор и обучение на доброволците. Организация на оперативната дейност на доброволните формирования. Финансово-логистично осигуряване на дейността.	4 лекции
3.	Организация и управление на експлоатацията на противопожарната и спасителната техника	Разглеждат се организацията и управлението на използването по предназначение, техническото обслужване, ремонта, съхранението и транспортирането на противопожарната и спасителната техника.	4 лекции
4.	Горивосмазочни и експлоатационни материали за противопожарната и спасителната техника	Изучават се вида, класификацията, изискванията, разходните норми и реда за отчитане на горивосмазочните и експлоатационните материали за противопожарната и спасителната техника.	2 лекции
5.	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при експлоатацията на противопожарната и спасителната техника	Разглеждат се основните правила и задълженията на длъжностните лица за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при експлоатацията на противопожарната и спасителната техника.	2 лекции
6.	Взаимодействие на доброволни формирования със службите за ПБЗН и други организации при пожар, бедствие и авария	Взаимодействие на доброволни формирования със звена на ГДПБЗН, ОДМВР и ЦСМП при инциденти и бедствие.	3 лекции

7.	Съвместна работа с медиите	PR при криза. Запознаване с особеностите на кризисния PR и значението му за управлението при кризи	2 лекции
8.	Борба със стреса	Идентифициране на симптоматиката на стреса в дейността на доброволците. Управление на стреса на доброволците.	2 лекции
9.	Оказване на първа помощ на пострадали	Оказване на първа долекарска помощ на пострадали при пожари, аварии и катастрофи. Организация на сортировката (триаж) и последващ транспорт до болнично заведение.	2 лекции
10.	Веществени доказателства при пожари и аварии. Видове ВД.	Дейност на ръководителя на доброволните формирования за откриване, запазване и предаване на ВД на компетентните служби.	1 лекция
11.	Класификация на строителните продукти по реакция на огън. Огнеустойчивост на строителните елементи и конструкции	Изясняват се класовете по реакция на огън на строителните продукти. Степен и граница на огнеустойчивост на строителни конструкции и елементи.	2 лекции
12.	Поведение на веществата и материалите при пожар	Класификация на веществата и материалите в зависимост от приноса им към горенето при пожар. Основни физико-химически свойства и техните изменения при пожар.	1 лекция
13.	Категоризация на производствата по пожарна опасност	Разглеждат се взривоопасни и пожароопасни категории на производство.	1 лекция
14.	Пожарна опасност на отоплителните инсталации	Причини за възникване на пожари в отоплителните инсталации.	1 лекция
15.	Организация на въздухообмена в условията на пожар	Използване на вентилационните системи за отвеждане на дим и топлина с цел осигуряване на пожарната безопасност	1 лекция
16.	Пожарна опасност на електрически инсталации и уредби	Причини за възникване на пожари в ел. инсталации и уредби.	2 лекции
17.	Пожароизвестителни системи.	Устройство и действие	2 лекции
18.	Евакуация и спасяване на хора, животни и материални ценности при пожари и аварии	Определение за евакуация. Параметри на движение при евакуацията. Евакуация при пожар, земетресение, наводнение, техногенни аварии и др.	2 лекции 2 упр
19.	Пожарогасителни системи	Устройство и действие.	2 лекции

			ВСИЧКО ЧАСОВЕ:	
			ЛЕКЦИИ	38
			УПРАЖНЕНИЯ	2
			ОБЩО ЧАСОВЕ:	40

МОДУЛ II

“ПОЖАРОГАСИТЕЛНА И СПАСИТЕЛНА ДЕЙНОСТ”

ЦЕЛ: Запознаване с оперативно-тактическите действия на подразделенията, основните принципи за ръководство на екипите при гасене на пожари и извършване на спасителни и възстановителни работи.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 40 учебни часа

ФОРМА НА КОНТРОЛ: теоретичен изпит - тест и практически изпит.

ОРГАНИЗАЦИЯ: участниците в един курс да бъдат максимум 16 човека

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ: мултимедия, противопожарна и спасителна техника

МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА: учебна зала и полигон

№	Наименование на темата	Съдържание на темата	Часове
1.	Оперативно-тактически действия на ДФ	Задължения на Ръководителя ДФ при излизане, разгръщане, разузнаване и действие при ПГ и спасителна дейност (СД). Ръководство при ПГ и СД	2 лекции
2.	Планове за пожарогасене и оперативни картички	Основни правила за изготвяне на планове за пожарогасене и оперативни картички. Основни символи и обозначаване на ПП уреди и съоръжения, опасни вещества, материали и товари	2 лекции
3.	Ръководство на ДФ при гасене на пожари в подземни помещения, етажи и покриви на сгради	Развитие и пътища за разпространение на пожара в мазета, етажи и покриви на жилищни сгради. Схеми на развитие на пожарите и начини за използване на повишено налягане (вентилатори) за осигуряване на «чиста зона за действие» в посочените обекти. Действия и задължения на първия РМ. Особенности на развитието и разпространението на пожари в театри. Изисквания при гасене и извършване на евакуация. Особенности на развитието и разпространението на пожари в болници, училища, детски градини. Разузнаване на пожара. Мерки за безопасност.	2 лекции 1 упр.
4.	Ръководство на ДФ при гасене на пожари в складове за горими вещества и материали	Развитие и пътища за разпространение на пожара в складове за горими вещества и материали. Задължения на Ръководителя ДФ като Ръководител на място (РМ). Мерки за безопасност.	2 лекции 1 упр.
5.	Гасене на ЛЗТ и ГТ	Особености при възникване и развитие на пожари в различни по вид резервоари. Начини и средства за защита и гасене. Действия и задължения на първия РМ. Мерки за безопасност при гасенето. Ръководство на дежурните смени при гасене на пожари в резервоари с ЛЗТ и ГТ. Мерки за безопасност.	2 лекции 2 упр.

6.	Ръководство на ДФ при гасене на ел. инсталации и уреди	Възникване, развитие и пътища за разпространение на пожарите в електроцентрали, кабелни тунели, трансформатори, командни зали и др. изисквания при разузнаване и гасене. Действия и задължения на първия РМ. Мерки за безопасност при гасенето. Ръководство на дежурните смени при гасене на пожари в електроцентрали, кабелни тунели, трансформатори, командни зали и др.	2 лекции
7.	Ръководство на ДФ при гасене на пожари в селскостопански обекти, житни масиви и горски насаждения	Възникване, развитие и пътища за разпространение на пожарите в селскостопански обекти, житни масиви и горски насаждения. Задължения на Ръководителя ДФ като Ръководител на място (РМ) при гасене на пожари в селскостопански обекти, житни масиви и горски насаждения. Мерки за безопасност.	2 лекции
8.	Ръководство на ДФ при извършване на височинни спасителни работи с помощта на въжета и въжени устройства	Условия за вземане на решение за извършване на височинни спасителни работи с помощта на въжета и въжени устройства. Основни правила при изграждането на системи за спасяване с въжета и въжени устройства. Методи за спасяване от височина в градски условия.	2 лекции 2 упр.
9.	Ръководство на ДФ при спасяване с помощта на автостълби и подемници	Задължения на Ръководителя ДФ при спасяване с помощта на автостълби и подемници използвани в служба ПБЗН. Мерки за безопасност	1 лекция 1 упр.
10.	Ръководство на ДФ при тежки пътно-транспортни произшествия	Задължения на Ръководителя ДФ като Ръководител на място (РМ) при автомобилни и жп произшествия. Практически действия при ръководство на ДФ, оказване на първа помощ.	1 лекция 1 упр.
11.	Ръководство на ДФ при тежки пътно-транспортни произшествия с отделяне на опасни вещества в околната среда	Задължения на Ръководителя ДФ като Ръководител на място (РМ) при действия на ДФ при ПТП с разлив на опасни вещества и материали. Спасяване на хора и ограничаване на вредните последици в района. Сигнално ограждане на мястото на ПТП и мерки за защита на населението.	1 лекция 2 упр.
12.	Ръководство на ДФ при наводнения и обилни снеговалежи	Задължения на Ръководителя ДФ като Ръководител на място (РМ) при наводнения на приземни етажи, преминаване на река, образуване на свлачища, обилни снеговалежи. Изграждане на защитни съоръжения	1 лекция 2 упр.
13.	Ръководство на ДФ при действия след земетресения	Задължения на Ръководителя ДФ като Ръководител на място (РМ) при спасяване на хора след земетресение	1 лекция 1 упр.

14.	Ръководство на ДФ при водоснабдяване за пожарогасене. Съвместна работа на помпи и шлангови линии. Специфични изисквания на пп водоснабдяване.	Ръководство на ДФ при паралелно и верижно водоснабдяване. Загуби по шлангови линии и съоръжения. Схеми за водоснабдяване. Съвместна работа на помпи и шлангови линии.	4 лекции, 3 упр.
		ВСИЧКО ЧАСОВЕ: ЛЕКЦИИ УПРАЖНЕНИЯ ОБЩО ЧАСОВЕ:	25 15 40

СЪГЛАСУВАНО:
ДИРЕКТОР НА
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ
“ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ
И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО” - МВР
ГЛАВЕН КОМИСАР,

(инж. Н. Николов)

ПРЕДЛАГА:
ДЕКАН НА
ФАКУЛТЕТ “ПБЗН” ПРИ
АКАДЕМИЯТА НА МВР:
КОМИСАР,

(проф. д-р инж. Г. Ботев)